

מסורת הש"ס

(א) חסותא דמאי פ"ג
 ע"פ. (ב) לפי לא.
 (ג) וברית י. וי"ט מה
 שרשם נדרו, (ד) ו' ג' ו'
 השלישים לך דוד ועמר
 בן ישי שלום שלום לך
 אמר. (ה) ברכת ה.
 (ו) פ"א שאכל (משה) על
 הגליל בנתיבות. (ז) פ'
 הלי ששין בן יוסף.
 (ח) במלך: מלך שאמר,
 (ט) ודעית פ"ח ה"ג.

תורה אור השלם

1. כי מלכים ימלכו
 וירושם יקוץ צדק:
 פסלי ח טו
 2. ויהי לבשה את
 עשוי ראש השלישים
 לך דוד ועמר בן ישי
 שלום שלום לך ושלום
 לעמר כי עורך אלהיך
 ויבטל דוד ויהם
 בראש הנהגה.
 רבי חיים א יב יט
 3. ויחזי עשב שדך
 לבהמתך ואבאלת
 ושבקת: דברים יא טו

גליון הש"ס

נפ' רב חסידא סקריס
 ובר' פ' ברכות דף ו' פ"ב
 ומהש"ס פ"א ס' ס:

מוסף רש"י

נותנת לה ואוכלת השתא מיגבא גבא
 חלופי לא מיחלפא אמר רב יוסף התם נמי
 מוריא ואמרה תורא מדישה קאביל (העיד
 ר' יוסי בן המשולם משום ר' יוחנן אחיו
 שאמר משום ר"א בן חסמא "אין עושין
 חלת עם הארץ במהרה אבל עושין עיסת
 חוליו במהרה ונוטל הימנה כדי חלה ומניחה
 בכפישא או באנחותא וכשבא ע"ה ליטול
 נוטל את שתיהן ואינו חושש ויחזי חוליו
 במהרה ונוטל הימנה כדי תרומה ומניחה
 בכליו של חבר וכשבא עם הארץ ליטול נוטל
 את שתיהן ואינו חושש וטעמא מאי א"ר
 יוחנן 'משום כדי חייו דגבא ומשום כדי חייו
 דבדר וצריכא דאי אשמועינן גבל משום
 דלא נפיש אגריה אבל בדר דנפיש אגריה
 אימא לא ואי אשמועינן בדר משום דלא
 שכיח ליה אבל גבל דשכיח ליה אימא לא
 צריכא אמר מר נוטל הימנה כדי חלה ומניחה
 בכפישא או באנחותא וכשבא ע"ה ליטול
 נוטל את שתיהן ואינו חושש וליחוש דילמא
 נגע בה דאמר' ליה חזי אי נגעת בה הדרא
 למיבאל וליחוש דילמא לא איכפת ליה
 השתא לתקוני קא מיכין מיכפת לא איכפת
 ליה אמר מר נוטל הימנה כדי תרומה
 ומניחה בכליו של חבר וכשבא ע"ה ליטול
 נוטל את שתיהן ואינו חושש וליחוש דילמא
 נגע בה בשלמא התם אית ליה היכרא
 הבא מאי היכרא אית ליה 'דמנה ליה
 בכלי גללים בכלי אבנים בכלי אדמה א"ה
 מאי איריא דחבר אפי' דעם הארץ נמי ה"ג
 קאמר בכלים של עם הארץ הראויין להשתמש
 בהן חבר: מחזיקין ידי עכו"ם בשביעית:
 מחזיקין והאמר רב דימי בר שישנא משמיה
 דרב 'אין עורדין עם העכו"ם בשביעית 'ואין
 כופלין שלום לעובד כוכבים 'אלא צריכא
 למימרא להו אחוזקין בעלמא כי הא דרב
 יהודה אמר להו אחוזקין רב ששת אמר להו
 אשרתא: ואין כופלין שלום לעובד כוכבים: 'רב
 חסדא מקדים ויהיב להו שלמא רב כהנא
 א"ל שלמא למר: ושואלין בשלומן: השתא
 אחוזקין מחזיקין שואלין בשלומן מיבעיא
 אמר רב ייבא 'לא נצרכא אלא ליום אידם
 דתניא לא יכנס אדם לביתו של עובד כוכבים
 ביום אידם ויתן לו שלום 'מצאו בשוק נותן לו
 בשפה רפה ובכבוד ראש 'רב הונא ורב
 חסדא הוו יתבי חליף ואויל גניבא א"ל חד
 לחבריה ניקום מקמיה 'דבר אוריין הוא אמר
 לו ומקמי פלגא ניקום אדהכי אתא איהו
 לגבייהו אמר להו שלמא עליכו מלכי שלמא
 עליכו מלכי אמרו ליה מנא לך דרבנן איקרו
 מלכים אמר להו דכתיב 'כי מלכים ימלוכו
 וגו' אמרו ליה ומנא לך דרבליגן שלמא

נוטתם לה ואוכלת השתא מיגבא גבא
 חלופי לא מיחלפא אמר רב יוסף התם נמי
 מוריא ואמרה תורא מדישה קאביל (העיד
 ר' יוסי בן המשולם משום ר' יוחנן אחיו
 שאמר משום ר"א בן חסמא "אין עושין
 חלת עם הארץ במהרה אבל עושין עיסת
 חוליו במהרה ונוטל הימנה כדי חלה ומניחה
 בכפישא או באנחותא וכשבא ע"ה ליטול
 נוטל את שתיהן ואינו חושש ויחזי חוליו
 במהרה ונוטל הימנה כדי תרומה ומניחה
 בכליו של חבר וכשבא עם הארץ ליטול נוטל
 את שתיהן ואינו חושש וטעמא מאי א"ר
 יוחנן 'משום כדי חייו דגבא ומשום כדי חייו
 דבדר וצריכא דאי אשמועינן גבל משום
 דלא נפיש אגריה אבל בדר דנפיש אגריה
 אימא לא ואי אשמועינן בדר משום דלא
 שכיח ליה אבל גבל דשכיח ליה אימא לא
 צריכא אמר מר נוטל הימנה כדי חלה ומניחה
 בכפישא או באנחותא וכשבא ע"ה ליטול
 נוטל את שתיהן ואינו חושש וליחוש דילמא
 נגע בה דאמר' ליה חזי אי נגעת בה הדרא
 למיבאל וליחוש דילמא לא איכפת ליה
 השתא לתקוני קא מיכין מיכפת לא איכפת
 ליה אמר מר נוטל הימנה כדי תרומה
 ומניחה בכליו של חבר וכשבא ע"ה ליטול
 נוטל את שתיהן ואינו חושש וליחוש דילמא
 נגע בה בשלמא התם אית ליה היכרא
 הבא מאי היכרא אית ליה 'דמנה ליה
 בכלי גללים בכלי אבנים בכלי אדמה א"ה
 מאי איריא דחבר אפי' דעם הארץ נמי ה"ג
 קאמר בכלים של עם הארץ הראויין להשתמש
 בהן חבר: מחזיקין ידי עכו"ם בשביעית:
 מחזיקין והאמר רב דימי בר שישנא משמיה
 דרב 'אין עורדין עם העכו"ם בשביעית 'ואין
 כופלין שלום לעובד כוכבים 'אלא צריכא
 למימרא להו אחוזקין בעלמא כי הא דרב
 יהודה אמר להו אחוזקין רב ששת אמר להו
 אשרתא: ואין כופלין שלום לעובד כוכבים: 'רב
 חסדא מקדים ויהיב להו שלמא רב כהנא
 א"ל שלמא למר: ושואלין בשלומן: השתא
 אחוזקין מחזיקין שואלין בשלומן מיבעיא
 אמר רב ייבא 'לא נצרכא אלא ליום אידם
 דתניא לא יכנס אדם לביתו של עובד כוכבים
 ביום אידם ויתן לו שלום 'מצאו בשוק נותן לו
 בשפה רפה ובכבוד ראש 'רב הונא ורב
 חסדא הוו יתבי חליף ואויל גניבא א"ל חד
 לחבריה ניקום מקמיה 'דבר אוריין הוא אמר
 לו ומקמי פלגא ניקום אדהכי אתא איהו
 לגבייהו אמר להו שלמא עליכו מלכי שלמא
 עליכו מלכי אמרו ליה מנא לך דרבנן איקרו
 מלכים אמר להו דכתיב 'כי מלכים ימלוכו
 וגו' אמרו ליה ומנא לך דרבליגן שלמא

הדרן עלך הניזקין

סב.

הניזקין פרק חמישי גיטין

עין משפט
ג' מצוה

קבר א מ"י פ"ח מהל'
 ברכות ה"ב:
 קבר ב מ"י פ"ב מהל'
 תרומות ה"ט:
 קבר ג מ"י שם ופ"ח
 מהל' ברכות הלכה
 י"ב:
 קבר ד מ"י פ"ב מהל'
 תרומות ה"ט:
 קבר ה מ"י פ"ח מהל'
 ברכות ה"ט:
 קבר ו מ"י פ"ח מהל'
 שמיטת ה"ח:
 קבר ז מ"י פ"ח מהל' ע"י
 ה"ח ופ"י מהל'
 מלכים ה"ב טושיע וי"ד
 ס' קמח פ"י י:
 קבר ח מ"י פ"ח מהל'
 שמיטת ה"ח:
 קבר ט מ"י פ"ח מהל'
 ע"י ה"ח טושיע וי"ד
 ס' קמח פ"י י:
 קבר י מ"י פ"ח מהל'
 ענינים ה"ח סג
 עין פ"ח:

דאמר רוב עמי הארץ מעשרין הן שרי לסייע' אף בזמן שהיא
 טהורה דהא בוררת קמני במתניתין ואי אפשר שלא תגע ומפ' ר"ת
 וכן ר"ת דאשת חבר טומנת עם אשת עם הארץ איירי בתבואה של
 חבר ובתוספתא (ד) דקמני אשתו של עם הארץ טומנת עם אשתו של
 חבר בזמן שאשת עם הארץ מחזקת
 עממה בטומאה שאי היא טהרה מליגע
 בתבואה אבל לא בזמן שהיא מחזקת
 עממה טהרה שאינה טהרה מליגע
 ומטמאה ורשב"א אומר אף בזמן
 שמחזקת עממה בטומאה לא תטמון
 מפני שהצדקה אשת עם הארץ אחר
 שסבורה שהיא טהורה טומנת לה
 ואוכלת והשפא פריך בפשיטות השפא
 מייגול גולה תבואה של אשת חבר
 נע"כ חלופי מיבעיא: 'אין עושין חלת
 עם הארץ במהרה. פ' בקיטוס
 לפי שכבר נטמאה העיסה ביד ע"ה
 וכן יסמון על הגבל שהיא חבר
 ויהא סבור שהחלה טהורה ולפירושו
 אם יפריש ממקום אחר על אותה
 עיסה חלמו טהורה ונראה דכל עין
 חסור דכל עיקר לא החירו אלא
 כדי חייו ולא החירו אלא היכא שנוכל
 שכן מכל העיסה אבל משום שכן
 חלה גרידא משום היא פורתא לא
 החירו דחיישין דלמא נגע:

ומניחה בב"י ש' חב' נראה
 דלא נקט כפישא ואנחותא
 לפי שהן פשוטי דלי עץ ולא חזו
 לויטוס: 'אין עורדין עם העכו"ם
 בשביעית. והא דקאמר בפרק זה
 בורר (פסד' דף טו.) גבי כהן ויושע
 יכול לומר לו אגיסטון איני בתוכה
 לא כמו שפ' בקיטוס שכן לגבי
 דהא משמע הכא דאסור ולא
 מקסתר לחלק בין חסם לנשכר אלא
 מפ"ת אגיסטון נקרקע שנקבלים
 מן המלך לפדוע קן וכן תבואה
 בשנה דאמר התם לעיל מינה רבי
 ינאי מכריז פוקו וזרעו ארטוג
 בשביעית ושפא סכנת נפשות איכא
 אס לא יפדעו מס למלך אי נמי
 קסבר יא' נגרי דאין להפקיע
 משביעית אי נמי שביעית בזמן
 הזה דרבנן אע"ג דמדרבנן אסור
 לגבי אחר גבי מלך החירו:

אשרתא. ירושלמי איכא
 למאן דאמר דהיינו
 חרש זה טבאות ולבתר שמיטה נביא
 לה מייק ולישראל אמרינן ישר ואיכא
 למ"ד דלעכו"ם אמרינן ישר ולישראל שלום
 עליכם משמע דלכ"ע לעכו"ם אסור
 לומר שלום עליך ודלא כש"ס שלנו הכא
 דלא אסרינן לעובד כוכבים אלא כפילת
 שלום ונראה דלפ' הירושלמי דמחזיקין
 ידי נכרים בשביעית ושואלין בשלומן
 חדא מילתא היא שאומר לו חרש זה
 טבאות: 'שלמא א"ר.
 פ' קיטוס ולא היה מתכוין לנכרי
 אלא לזו היה לרצו ול"ע שלא יהא
 כזה גונע דעת הנכרים ועל חסם
 פ' כן דלא קאמר אלא דאין כופלין
 לו שלום:

הדרן עלך הניזקין

למלכי אמר להו דאמר רב יהודה אמר רב
 ראש השלישים 'וגו' אמרי ליה ליטעום מר מידי
 'אמר רב יהודה אמר רב יאסור לו לאדם
 'שיטעום כלום עד שיתן מאכל לבהמתו שנאמר
 'ונתתו עשב בשדך לבהמתך והדר ואכלת ושבעת:

הדרן עלך הניזקין

